

Ortodox karácsony
a Rác utcában

Az ingatlanpiac tükrözi
a város erejét

Rövidebb várakozási
idő a sürgősségin

Elkezdtek
a felkészülést

FEHÉRVÁR

Közéleti hetilap

2019.01.10.

Fotó: Kiss László

A mese az kell!

Gyertyagyűjtás az üldözött keresztényekért

DÁVID RENÁTA

A Fidelitas decemberben Budapesten tartotta fátylas megemlékezését azokról a keresztényekről, akik hitük miatt áldozattá vagy üldözötté váltak. A Fidelitas székesfehérvári csoportja csatlakozva a kezdeményezéshez, gyertyagyűjtást szervezett vízkereszt ünnepén.

A Fidelitas székesfehérvári szervezete fontosnak tartja, hogy

az adventet követően vízkereszt ünnepén is gondoljunk azokra, akiket hitük miatt ér hátrányos megkülönböztetés.

A világban havonta több mint háromszáz keresztényt gyilkolnak meg hitéért, több mint kétszáz templomot és keresztény műemléket pusztítanak el valamint közel nyolcszáz erőszakos cselekményt követnek el hívó emberek ellen.

A világban havonta több száz erőszakos cselekményt követnek el hívók, döntően keresztények ellen

A keresztényüldözés áldozataira emlékeztek

„Mai világunkban évente több mint két-százmillió kereszténynek tiporják lábbal az alapvető emberi jogait. Ez azt jelenti, hogy öt vallási okból üldözött ember közül négy keresztény. Így itt Székesfehérváron, a keresztény Magyarország egyik központjában szerettünk volna mi is megemlékezni, meggyújtani a gyertyáinkat azokért az emberekért, akik üldözötté vagy áldozattá váltak a hitük miatt.” – hangsúlyozta Kozári Kristóf, a Fidelitas Fejér megyei elnöke. Hozzátette: öröm volt látni, hogy Székesfehérváron békében, nyugalomban teltek az ünnepek.

Választókerületi programok

Felsőváros

Földi Zoltán

Fogadóórát tart Földi Zoltán január 10-én, csütörtökön 17 órától a Királykút Emlékházban. Felsőváros önkormányzati képviselője 19 óráig várja a Felsővárosban élőket a Mikszáth Kálmán utca 25. szám alatti épület emeletén található irodájában.

A SZÉPHŐ Zrt. olyan munkatársat keres

SEGÉDMUNKÁS

munkakörbe, aki hosszú távra tervez, akinek fontos a jó, családbarát, emberközpontú munkahelyi légkör, a biztos fizetés és a számos béren kívüli juttatás.

Főbb feladatok:

- építési munkák során szakemberek munkájának segítése;
- segédmunkák végzése (árokásás, falazás, betonzás, szivattyúzás, stb.);
- munkavégzés során szükséges anyagok szállítása.

Amit kérünk:

- 8 általános iskolai végzettség;

Előny lehet:

- építőipari tevékenységek és technológiák ismerete;
- építőipari gépek kezelése;
- B kategóriás jogosítvány.

A fényképes önéletrajzokat fizetési igény megjelölésével várjuk a humanpolitika@szepho.hu e-mail címre!

A SZÉPHŐ Zrt. olyan munkatársat keres

MŰSZERÉSZ

munkakörbe, akinek fontos a jó, családbarát, emberközpontú munkahelyi légkör, a biztos fizetés és a számos béren kívüli juttatás.

Főbb feladatok:

- hőközpontok és szabályzó berendezések műszerész karbantartása, üzemeltetése, javítása;
- mérés és szabályzástechnikai, esetleges helyszíni feladatok, kivitelezések elvégzése.

Amit kérünk:

- középfokú elektronikus, villamosipari vagy vezérléstechnikai végzettség;
- alapos számítógépes ismeret (Word, Excel).

Előny lehet:

- hasonló munkakörben szerzett tapasztalat, villanszerelői ismeretek;
- B kategóriás jogosítvány;
- PLC-k és programozásuk ismerete.

A fényképes önéletrajzokat fizetési igény megjelölésével várjuk a humanpolitika@szepho.hu e-mail címre!

Nyílt nap a kórházban

KOVÁCS V. ORSOLYA

Még a műtőbe is bepillantást nyerhetnek a kórház nyílt napján a hetedik és nyolcadikos tanulók illetve a középiskolák tizenegyedik és tizenkettedik osztályosai, szülei és minden pályaválasztás előtt álló fiatal. Január tizenhatodikán várják az érdeklődőket.

Ahová eddig csak a kórházi dolgozók léphettek be, azok a „tiltott zónák” most feltárulnak a fehérvári fiatalok előtt is, hogy jobban megismerhessék a székesfehérvári egészségügyi intézmény működését és dolgozóinak mindennapjait.

Január 16-én 14 óra és 17.30 között lesz az a nyílt nap, ahol a fent említett korosztályú diákok beléphetnek a

műtőbe. A patológiai-szövettani laborba, a röntgenbe, a fizioterápiagyógytornára, a szülészet-nőgyógyászatra és a csecsemő- és gyermekosztályra. Megismerhetik az ápolók és asszisztensek által leggyakrabban használt eszközöket, kézi műszereket. Megtekinthetik a vérckormérést, az EKG-készítést, kiszámíthatják a testtömegindexüket, megmérhetik a vérnyomásukat, pulzusukat, megtanulhatják az újraélesztés lépéseit. A nyílt nap nem csak azok számára lesz hasznos, akik foglalkoznak a gondolattal, hogy egészségügyi pályára lépnek: segítheti a tizenéveseket abban is, hogy ne tartsák annyira ijesztőnek a kórházi környezetet, a vizsgálatokat.

Fotó: Bácskai Gergely

Műtőt is látogathatnak a gyerekek

Hamarosan dönteni kell a jelentkezésről!

DIENES PETRA, DÁVID RENÁTA, KOVÁCS SZILVIA

Január közepén ismét megrendezik a középiskolásoknak szóló egyetemi nyílt napokat Székesfehérváron. A tavalyihoz hasonlóan idén is kifejezetten sok érdeklődőre számítanak a Corvinus és az Óbudai Egyetem campusán.

Nyílt napra invitálják a diákokat és családtagjaikat a székesfehérvári egyetemeken. Az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kara január 14-én 10 és 12 óra között a Geoinformatikai Intézetben várja azokat, akik a műszaki képzések iránt érdeklődnek.

„Nagyon szerencsés helyzetben van a kar, hiszen jóval több duális helyet konfiguráltak partnereink, mint amit be tudunk tölteni hallgatóval – nagyjából kétszáz helyünk van. Ebből most száznegyven hallgató van duális képzésben, tehát a mai állapotok szerint még hatvan hallgatónak biztos van helye.” – tudtuk meg Győrök Györgytől, az Óbudai Egyetem műszaki karának dékánjától.

Január 18-án a Budapesti Corvinus Egyetem Székesfehérvári Campus-a tart nyílt napot reggel 9 órától, ahol az érdeklődőket többek között előadásokkal és digitális kvízekkel is várják, hogy minél könnyebben megismerkedhessenek az egyetemi élet mindennapjaival.

„Vannak a programunknak állandó, jól bevált elemei, így a jelentkezők áttekintést kaphatnak arról, hogy milyen alapszakok és milyen mesterszakok érhetők el ezen a campuson. Az általános, átfogó kép mellett találkozhatnak a szakok felelősével, akik hosszabban is bemutatják mindezt.” – mondta el András Krisztina, a székesfehérvári campus rektori megbízottja. A nyílt napokon való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött, így az egyetemek székesfehérvári campusai azt kéri mindenkitől, hogy az online regisztrációs lapot senki ne felejtse el kitölteni, és mindenképpen vigyék magukkal okostelefonjaikat is, hogy az interaktív játékokban részt tudjanak venni.

Hatékonyabb szolgáltatás, alacsonyabb széndioxid-kibocsátás

BÁCSKAI GERGELY

Befejeződött a felújítás a szedreskerti fűtőműben, ahol a régi kazánok helyett három új kondenzációs szerkezetet építettek be, zajszigetelték az épületet, és a homlokzat is megújult. A felújítás azon túl, hogy hatékonyabbá teszi a fehérvári távhőszolgáltatást, évi hetven tonnával alacsonyabb széndioxid-kibocsátást is eredményez.

A szedreskerti új kazánok a kilépő füstgázból is visszanyerik a hőt, ezért a száz százalékos hatásfokot is el lehet érni az üzemeltetésnél. A Király soron a legjobb kazán is mindössze kilencvenhárom százalékos hatásfokkal működik.

A szedreskerti fűtőmű a városi távhő-

kapacitásnak mintegy húsz százalékát jelenti, innen biztosítja a Széphó a város északi részének távhőszolgáltatását. Ez új feladatot is jelent a szolgáltató számára, ugyanis eddig a Király sorról kellett ezt megoldani. Szauder Ákos vezérigazgató kiemelte, hogy hatékonyabbá vált a fejlesztéssel a rendszer, hiszen eddig például a Király sorról érkezett a meleg víz a Szedreskertbe, most pedig a szomszédos fűtőműből, jelentősen kisebb hővesztéssel jut el a társasházakba.

Cser-Palkovics András emlékeztetett arra a néhány évvel ezelőtti állapotra, amikor az önkormányzat csak tulajdonostárs volt

Fotók: Bácskai Gergely

A közel negyvenéves kazánok helyett három új, modern gép látja el mostantól Szedreskertet és a város északi részét meleg vízzel és fűtéssel. Emellett a Tóvárosban és a Bakony utcában zajlik hőtermelés.

a fűtőerőműben, és nem rendelkezett a menedzsmentjogokkal, illetve többször volt olyan helyzet, hogy majdnem kikapcsolták a városi távhőrendszert: „Egy alapvető közszolgáltatásról van szó, melynek biztonsága és a szolgáltatás minősége két olyan fontos szempont, amit akkor lehet garantálni, ha közösségi tulajdonban van a fűtőerőmű. Továbbá a fejlesztési elképzeléseket is akkor lehet csak megvalósítani, ha az elsődleges cél megvalósult. Az állam és a kormányzat segítségével az önkormányzat tulajdonába került a fűtőerőmű, így el lehetett kezdeni a fejlesztéseket. Ma pedig nem vagyunk már nagyon messze attól, hogy a Király sorról kiköltözhessen a fűtőerőmű,

amivel egy fontos városrehabilitációs cél is megvalósulhat. Ennek egyik fontos lépcsője az, hogy a Szedreskerten is megvalósulhatott két ütemben, 230-230 millió forintból a fűtőmű fejlesztése. Ez pedig azt is jelenti, hogy évi hetven tonnával kevesebb széndioxidot bocsát ki a szedreskerti fűtőmű, mint korábban.” – hangsúlyozta Fehérvár polgármestere. A Szedreskerti lakónegyedben a távhővezetékek felújítása is megtörtént a fűtőmű teljes felújítása mellett. A beruházást teljes mértékben önerőből valósította meg a Széphó Zrt.

További információ a Széphó Zrt.-ről a www.szepho.hu oldalon olvasható.

A Széphó Zrt. a kórház irányában bővítené a közeljövőben a távhőszolgáltatást – derült ki az új kazánok üzembe helyezéséről tartott tájékoztatón

Az ingatlanpiac tükrözi a város erejét

KURUCZ TÜNDE

2011 környékén Fehérváron egy átlagos állapotú két szobás, ötven négyzetméteres panellakás ára nyolc-kilenc millió forint körül mozgott. Ugyanezért most hozzávetőlegesen tizenhétmillió forintot kérnek. Az ugrásszerű áremelkedés országos jelenség, aminek hátterében több tényező is áll.

Az FHB Index Lakásárprognózis elemzése szerint a háztartások jövedelme 2000-től 2008-ig jobban növekedett, mint az ingatlanok ára. A 2008-as válság utáni években azok, akik megtakarítást halmoztak fel, a bizonytalan környezet miatt inkább elhalasztották lakásvásárlásaikat. Később az alacsony jegybanki alapkamat, a jelzáloghitelezés újraindulása, a kormányzati támogatások, köztük a CSOK és az áfacsökkentés miatt ezek az emberek bankbetétek helyett inkább ingatlant vettek. Ez pedig hosszú távon felhajtotta az árakat. Az áremelkedésnek lett egy másik, nagyon érdekes következménye is. A Magyar Nemzeti Bank jelentéséből kiderült, hogy a nagy ingatlanpiaci robbanás előtt, 2013 környékén a meghirdetett árból átlagosan öt-hat százalékot is lehetett alkudni. Ezzel szemben most alig két százalékot, sőt egyre több példa van arra, hogy a vevők licitálnak a lakásra. Magyarán végül többért megy el, mint amennyiért eredetileg meghirdették.

Forók: Fiss László

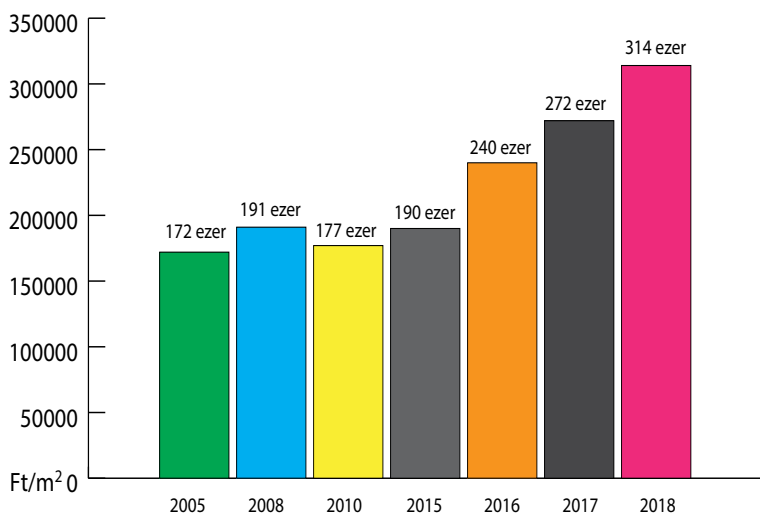
A legtöbb lakásot keresnek

lakást vagy házat meg tudja venni. Ehhez azonban a bankok nagyjából húsz-harminc százalékos önerőt kérnek, ami a szerényebb anyagi

Czigola Emil szerint 2019-ben még várható egy minimális áremelkedés a fehérvári ingatlanpiacon is. Folyamatosan épülnek az új lakások,

házak, ikerházak, így a kínálat mértéke megmarad. Hosszú távon a legérdekesebb kérdés a kereslet alakulása lesz.

A fehérvári panellakások árának alakulása (Ft/m²)

Forrás: ingatlanet.hu

Czigola Emil ingatlanszakértő elmondta, hogy Fehérváron leggyakrabban lakásokat keresnek. Azok közül is a kétszobás vagy a két szoba hallosak a legnépszerűbbek: „A vevők többnyire húsz és negyvenöt év közöttiek. Vannak, akik az első otthonukat vásárolják, mások pedig a magas lakásárakat kihasználva vidéki családi házba költöznek.” A fehérvári keresők nagy része saját használatra vesz ingatlant, de sokan – a magas albérleti díjak miatt – befektetési céllal vásárolnak. Általában a vevők felének szüksége van hitelre ahhoz, hogy a kiszemelt

háttérrel rendelkezők számára nehezen megúgorható akadályt jelent. A helyzet a Tárki kutatása szerint abban különbözik a 2000-es évek elejétől, hogy akkor viszonylag alacsonyak voltak az albérleti díjak, így mellette össze lehetett gyűjteni a hitelhez szükséges önerőre való. Ezzel szemben 2015 és 2018 között a becslések szerint kétszáz százalékkal növekedtek a bérleti díjak, ami nehéz helyzetbe hozta a lakáspiacra belépő, lakásvásárláshoz szükséges forrásokkal nem rendelkező, tipikusan fiatalabb rétegeket.

Családi ház panelárban

A fehérvári ingatlanárak növekedése a környékbeli településekre is hatással volt. Gárdonyban, Pákozdon és Velencén a válság után alig százezer forintos négyzetméterenkénti áron lehetett házat venni, mára ez az összeg háromszázezer forintra emelkedett. Ha valaki nem ragaszkodik a tó közelségéhez és a városi infrastruktúrához, akkor a Fehérvártól délre eső falvakban jóval jutányosabb, átlagosan százötven-kétszáz ezer forintos négyzetméterenkénti áron juthat ingatlanhoz. A Vértes-közi falvakban egy kicsit drágábban, nagyjából száznolcvanezer és kétszázhuszezer forint között kínálják a házak négyzetméterét, amit egy átlagos kétszobás fehérvári panel árából viszonylag könnyedén ki lehet gazdálkodni.

Akár egy panellakás árából is lehet családi házat venni

A mese az kell!

LÁSZLÓ-TAKÁCS KRISZTINA

Az egyik legrégibb tehetségkutató verseny Fehérváron a Gárdonyi Géza Művelődési Ház meseíró pályázata. A Tollpihe már negyedszázada indítja be az írni vágyó iskolások fantáziáját, tíz éve pedig nemzetközi szinten is felkerült a mese világtérképére Fehérvár – ekkor indult el a Tündérszó Meseíró Pályázat. A népszerűségük töretlen, úgy tűnik, a gyerekek mesélőkedve nem azon múlik, melyik generációhoz tartoznak, annál sokkal mélyebben gyökerezik.

Hová tűntek a Disney-hercegnők?

Sohonyai Edit a kezdetektől részt vesz a beérkező pályaművek elbírálásában. Vagyis immár huszonöt éve, hiszen a városi meseíró pályázat – mely a Tollpihe elnevezést kapta – a közvetlen elődje, s egyben sikere kapcsán kiváló oka a most tízéves nemzetközi Tündérszó Meseíró Pályázatnak. Az író szerint annak ellenére, hogy az audiovizualitás napi szinten jelen van a gyermekek életében, nagyon egyedi, fantáziadús művek érkeznek, sőt az idő előrehaladtával ez még inkább megfigyelhető, vagyis évről évre színvonalasabbakat írnak a gyerekek: „A nyolc-tíz évvel ezelőtt beküldött mesékben sokkal több Disney-hercegnő volt, mint a mostaniakban. Talán ez annak is köszönhető, hogy egyes pedagógusok specializálódnak a Tündérszóra, és nekik köszönhetően mi már válogatott, színvonalas anyagokat kapunk. Nagyon sok tehetséges gyermek van most is, évente több száz mese érkezik.” Edit szerint a legjobb meséket a harmadikos-negyedikos gyerekek küldik: „Nekik még nincs leszabályozva a fantáziájuk, még mernek szabadon írni. Aramlik belőlük a néha vicces, néha megindító, de mindenképpen eredeti történet. Aztán ahogy nőnek, a mesék úgy szürkülnek el.

A Tündérszóra minden évben több száz pályamű érkezik, az eredményhirdetést nyár elején tartják

A hetedik-nyolcadikosok között már kevés az igazán kiemelkedő, de persze ott is találunk különlegeset.”

Népi kontra urbánus?

A háromfős zsűriben évről évre vannak véleménykülönbségek: míg Sohonyai Edit és Kálnay Adél az eredeti, rendhagyó történeteket preferálja, addig Adorján Viktor a népi hagyományokra épített meséket részesíti előnyben. A Tündérszó Meseíró Pályázaton van bőven miből meríteni: nyolcéves kortól tizenöt éves korig a világ bármely tájáról küldhetnek pályaműveket a gyerekek, csupán annyi a kritérium, hogy magyar nyelven írt meséket lehet küldeni, és van területi korlát. A többinek csak a fantázia szabhat határt. Amikor tíz éve elindult, kétszázötven mese érkezett, ez a szám mára csak gyarapodott. Erkeztek már művek Svájcából, a Felvidékről,

Délvidékről, Erdélyből és persze Magyarországról. Érdekes, hogy az erdélyi pályaművekben sokkal inkább tetten érhetőek azok az archaikus vonások, amelyek a magyar illetve a székely népmeséket jellemzik. De bármilyen stílusban írták is őket, a fő szempont a megfogalmazás és az eredetiség marad.

A tehetség nem vész el...

...legfeljebb átalakul. Sohonyai Edit szerint érdemes figyelni a városi mesemondó és meseíró versenyek eredményeit, mert később sokszor találkozni olyan fiatalokkal, felnőttekkel, akik más területen maradandót, érdekeset alkotnak: „Említhetném Ferenczy-Nagy Bogit, aki rendre nyerte a meseíró versenyeket vagy a Blahaluisiana együttes tagjait. A szintén tehetséges fehérvári lány, Tamáska Gabriella ha jól emlékszem, kilencéves volt, amikor megnyerte a székesfehérvári Ötletpályázat

irodalmi díját, ikertestvérével együtt, a „kicsik” mezőnyében. Az akkor még tini, azóta íróvá és mesemondóvá vált Lovranits Júlia pedig a „nagyoknál”. A Tamáska ikrek az Országalmáról írtak nagyon kedvesen. A tehetség már kicsi korban megmutatkozik.” A szálak egyébként könnyen összefutnak a városban. Ha csak a mese mentén indulunk el, szinte egyenes úton jutunk a Gárdonyi Géza Művelődési Házba, ahol a városi és a nemzetközi meseíró pályázatok mellett több program, egyedi rendezvény és pályázati felhívás csoportosul a mese és a népmese köré: „Egész napot kitöltő tavaszi nagyrendezvényünk, a Maroshegyi Családi Mesenap egészében a gyerekekről és a meséről szól.” – mondja Iszkádi Erika, a művelődési ház igazgatója, majd hozzáteszi: „Az Operencsás Fejér Megyei Mesemondó Versenyünk szintén gazdag múltra tekint vissza, hiszen tizenöt alkalommal díjazhatuk eddig a megye legjobb mesemondóit. Nagy elismerés az is számunkra, hogy a Fejér Megyei Értéktár Bizottság 2018-tól ezt a mesemondó versenyünket Fejér Megyei Értékként tartja számon.” A meseíró fiatalok száma évek óta kétszáz és négyszáz között mozog. A zsűri által legjobbnak ítélt mesékből 2016-ban az Unnapi Könyvhét alkalmából A rosszul őrzött homokóra címmel illusztrált meseantológiát jelentettek meg. „Nem titkolt célunk, hogy 2020-ban a 2015 és 2019 között született alkotásokból az antológia második kiadását jelentessük meg.” – árulja el a terveket Iszkádi Erika.

Az idei Tündérszó Meseíró Pályázatra március 15-ig lehet küldeni műveket, az eredményhirdetést a tervek szerint június elején tartják Székesfehérvár belvárosában, a Hetedhét Játék-múzeumban.

Nullától a végtelenig

A mesehallgatásnak nincs sem alsó, sem felső korhatára. Egészen magzati kortól lehet mesélni a halálig. Nem mindegy azonban, hogy mikor, hogyan és milyen mesével találkozunk életünk során. A mese hatásairól Csabai Dorina meseterapeutát kérdeztem.

Számít az, hogy milyen mesékkel találkozunk a gyermek az adott életszakaszban?

Minden életkornak megvan a maga meséje. Egy fejlődő magzat hallja az anyát, az apa hangját, érzékeli a beszédritmust, a hangszínt. Már rögtön a születés után is köszönhetjük az újszülöttet mesével: az ő történetével. Elmondhatjuk, hogy örülünk, hogy végre találkozunk, mennyire vártuk, s ki az, aki otthon várja. A kisgyermek gondozásakor minden tevékenységnek megvan a maga rigmusa. A mondókák, dalocskák, hőcögtetők a mesék kistestvérei. Aztán a világot megismerő kisgyermeknek elmesélhetjük a napját, akár úgy, hogy a főszereplő egy kedvenc állat vagy kisautó. Az óvodáskorban érkezik el az igazi mesemondás kezdete, öt-hat éves kortól már a népmeséket is szívesen, értőn hallgatják. Kiemelném azonban, hogy a népmesék elsősorban felnőtteknek szólnak, a gyerekeknek körültekintően válasszunk!

Hogyan kell jól mesélni?

A legjobb, ha „fejből” mesélünk, de ha nem ismerünk elegendő történetet, akkor mesekönyvből is olvashatunk. Ha tudunk, ki is találhatunk történetet, ami akár családi mesesorozattá is válhat. Olvassuk vagy mondjuk el végig a mesét, ne hagyjuk abba a legizgalmasabb részénél, oldjuk fel a feszültséget! Ha vége a történetnek, még maradunk a gyerek mellett, és kérdezzük meg, tetszett-e a mese, adjunk időt neki, hogy feltehesse a felmerülő kérdéseit, és válaszoljunk is meg azokat. Fontos, hogy nyugodt, ellazult állapotban hagyjuk a gyereket a sötét szobában aludni.

Mennyire örítte meg a mese eredeti, ősi funkcióját? Ma is ugyanazt jelenti, mint régen, amikor sokkal kevesebb információ terhelte a mindennapokat?

Történetésséggel születünk, s a kapott történetek vezetnek bennünket át az életünkön. Nem csupán gyermekként, hanem felnőttként és idős korunkban is. Éppen ezt használják ki a televíziós csatornákon vagy az interneten látható sorozatok. Régen a meséken keresztül – melyek nem elsősorban a szórakoztatást szolgálták – ismerték meg az emberek az őket körülvevő és önmagukban megta-

A mese ma is a világ megértését segíti

paszthalható világot. Ki vagyok én? Mi a feladatom? Mi a jó és a rossz? Hogyan juthatok túl a nehézségeimen és érhetem el a célokat? Évszázadokkal ezelőtt nem volt szükség meseterápiára, mert eleve létezett az emberek életében az útmutató, gyógyító mese. Ma fel kell ébreszteni magunkban ezt a tudást! Minden élet-szakaszban, gyerekkorban és felnőttként is kerülünk nehéz élethelyzetbe. A jól

megválasztott mesék megmutatják a kivezető utat, megoldási stratégiákat tanítanak, megerősítenek abban, hogy nem vagyunk egyedül a problémánkkal, van kivezető út. Az a gyerek, akinek sokat mesélnek, gazdag szókincsrel, magabiztosan, árnaltan tudja magát kifejezni. A hallott, átértékelte történetek, mesék segítségével megismerik saját magukat és helyüket a világban.

Rövidebb várakozási idő a sürgősségin

RÁBA HENRIETTA

A karácsonytól január elsejéig tartó időszakban a kórház három sürgősségi betegellátó pontján összesen több mint kétezer-kétszáz esetet láttak el a szakemberek. A megnövekedett sürgősségi betegszám kezelésében lehet segítség a kormány új törvénye, mely újfajta rendszer bevezetésére kötelezte az egészségügyi intézményeket.

A kórház sürgősségi osztályain naponta több száz jelentkezőnek ellátásra. A páciensek minél gyorsabb ellátása érdekében vezetett be január elsejétől a kormány az úgynevezett Triage rendszert. Csernavölgyi István, a Szent György Kórház főigazgatója elmondta: „A betegeket, amikor megérkeznek egy egészségügyi ellátóintézménybe, a panaszaik és az állapotuk súlyossága alapján egy állapotfelmérést követően osztályozzák. Ennek az az értelme, hogy azon betegek ellátása, akik azonnali beavatkozást igényelnek, nagyon súlyos esetnek minősülnek, még csak véletlenül se késlekedjék. Azok a páciensek pedig, akik könnyebb panaszokkal kevésbé súlyos besorolást kapnak, egy megfelelően időzített útemrendszer szerint kerüljenek ellátásra.” A pácienseket kiírás is tájékoztatja arról, hogy nem érkezési sorrendben, hanem az állapot súlyosságát

A kórház három sürgősségi betegellátó pontján összesen naponta több száz beteget látnak el. A Triage rendszer és a diszpécser segítségével a páciensek gyorsabban juthatnak orvosi segítséghez.

figyelembe véve történik az ellátás. A Triage rendszer egyébként már több mint húsz éve működik a Szent György Kórházban. A mostani rendelkezés Csernavölgyi István szerint annyiban újdonság az intézményben, hogy diszpécser is foglalkozik a betegekkel, akinek a kommunikációban, a betegirá-

nyításban, bizonyos értelemben a betegszervációban, az ellátás miliójének biztosításában lesz lényeges szerepe. A diszpécser egytől ötig terjedő skálán méri fel a páciensek egészségügyi helyzetét. Továbbá a segítő munkatárs közvetlen közelről láthatja és figyelheti a betegeket, így ha valakinek a

várakozási idő alatt rosszabbodik az állapota, akkor elősorolhatja a sorban. Az új rendszer a megnövekedett betegforgalom gyorsabb lebonyolításában nyújthat még nagyobb segítséget. Az elmúlt pár évben ugyanis huszonöt százalékkal nőtt a sürgősségi esetek száma az intézményben.

Látszerész kisokos

Zalka Attila látszerész mester rovata

Lágy kontaktlencséről röviden 1.

Hogy mi is az a kontaktlencse?

Ez egy olyan, műanyagból készült lencse, mely egy vékony könnyűfilmen úszik. A kontaktlencsét kezdetben szilikátüvegből készítették, ám a különböző hátrányok kiküszöbölése céljából ma már műanyagokat használnak. Ma már a lágy kontaktlencsék a legelterjedtebbek a világon, mivel jóval kényelmesebbek, és könnyebben megszokhatóak, mint az előzőek. Rendkívül puha anyagból készülnek, ha akarjuk össze is gyűrhetjük őket, viszont vigyázni kell vele, mert egy pici bevágás, amit okozhat köröm, vagy kontaktlencse-tároló kupak, és máris kész a baj, elszakad a lencse. Ez még rutinos viselőkkal is elő szokott fordulni, de egy kis odafigyeléssel megelőzhetjük. A lencse, ami kézbe véve homogénnek tűnik, porózus anyag. Nagy mennyiségű vizet tartalmaz, melyen keresztül a szem oxigénhez juthat.

Milyen kihordási idejű lágy kontaktlencsék vannak?

- Rövid élettartamú (napi, 2 hetes, havi)
- Hosszú élettartamú (1 éves)

Rövid élettartamú lencsék manapság a legnépszerűbb lencsék, hiszen használatuk, tisztításuk egyszerű, és ami a legfontosabb nagyon biztonságosak.

Minél rövidebb a lencse élettartama, annál biztonságosabb, hisz rövid időközönként rakunk a szemre teljesen tiszta, steril lencsét, ezzel is csökkentve a fertőzésveszélyt.

Hosszú élettartamú: ide tartoznak a 12 hónapos lencsék. 1 év viselés után a leghosszabb élettartamút is ki kell dobni. Tisztítása körülményesebb, hiszen ki kell egészíteni fehérjeoldással, hidrogén-peroxidos fertőtlenítéssel. Előnye az ára, hiszen éves szinten a költség kisebb (amíg el nem hagyjuk, szakítjuk, vagy le nem engedjük a lefolyón). *folytatjuk.....*

HOYA Prémium Multifokális SZEMÜVEGLENCSEK

-30% KEDVEZMÉNNYEL!*

Szfvár, Koronázó tér 4. (Romkertnél) Tel.: 22/506-457

www.zalkaoptika.hu

*Az akció 2019.01.10-2019.01.31-ig tart!

Aki oltást kér, kap

SZABÓ PETRA

Bár egyre magasabb a megbetegedések száma, nincs influenzajárvány a megyében. Az orvosok egyelőre nem találtak a kórral, így azt mondják, még nem késő beadatni a védőoltást.

Hétről hétre nő a rendelők forgalma, egyre többen fordulnak ugyanis orvoshoz influenzaszertű tünetekkel. A leggyakoribb panaszok között dobogós a láz, az orrfolyás és a nem múló köhögés. Az influenzafigyelőszolgálatban résztvevő orvosok jelentései alapján azonban ezek ellenére nincs influenzajárvány, olyannyira, hogy nem is diagnosztizáltak még a kórt a megyében. Még mindig nem késő tehát beadatni az influenza elleni védőoltást! A vakcina ingyenesen jár az időseknek, a krónikus betegségekkel küzdőknek, az egészségügyi dolgozóknak és a várandósoknak – de azoknak is, akik erre az időszakra tervezik a gyermekvállalást – valamint a gyerekeknek is. Háziorvossal is fel lehet íratni a szert, a vakcináért a patikában kell fizetni. A betegségek ellen a megfelelő higiénés magatartással is lehet védekezni. Fontos a gyakori kézmosás, a kézfertőtlenítő és a zsebkeendő használata.

Húszéves a Fejér Megyei Osteoporosis Klub

A klub a csontritkulást megelőző és gyógyító rendszeres, igényes gyógytornáival segíti a betegek életminőségének javulását. Az évfordulót a gyógytornászok és a klub tagjai együtt ünnepelték. Az évfordulón Mits Márton szaxofonművész játszott a közönségnek. A klub idén is várja a régi és új tagokat, akik élnek a lehetőséggel és rendszeres gyógytornáival tenni szeretnének egészségük érdekében.

Székesfehérváron temették el a világhírű magyar modellt

PAPP BRIGITTA

Harminchárom éve, január harmadikán találták meg a nemzetközi karriert befutó magyar modell holttestét New Yorkban. A magyar nemzeti kincsként is titulált Lantos Piroska mellett barátjánője és egy férfi holtteste is hevert.

1985. január 3-án tragikus hír rázta meg a divatvilágot: Lantos Piroskát, a nemzetközileg is elismert – ahogy akkor nevezték – manóként holtan találták a New York-i Tudor City Plaza egyik apartmanjában. Mellette barátjánője, Gramiss Agnes és a lakás tulajdonosa, Szent György holtteste is ott hevert. Az Ungvári Tamás (Rekviem egy manekenért, 1985) és Vass Virág (Az örökké rövid története, 2018) írókat is megihlető modell tizennégy évesen még a Zalaegerszegi Ruhagyár konfekciótermékeit mutatta be, ám arisztokratikus szépségének köszönhetően egészen a Chanel, a Carolina Herrera, az Ungaro és a Guy Laroche divatházak kifutóig jutott.

Amíg pályafutása meredeken hasított előre, addig magánélete kevésbé szerencsés alakult. Alig húszéves volt, amikor összeházasodott Kustos Lajos építésszel, de a férfi emésztő féltékenysége menekülésre készítette Lantos Piroskát, és elhagyta őt. Később

Lantos Piroska, aki túlságosan arisztokratikus volt ahhoz, hogy a dolgozó magyar proletárnőknek mutassa be a ruhákat

összeköltözött Kamarás András grafikussal, majd 1978-ban megismerkedett Szent Györggyel, az

USA-ban George L. Senty-ként ismert egykori hírlapfotóssal, ötvenhatos disszidenssel, aki teljesen a

gyönyörű modell rabjává vált, akit azonban hamarosan – amerikai újságírók szerint a modell édesapja intézte el, hogy megtagadják tőle a vízumot – kitiltottak Magyarországról.

Később Lantos Piroska Franciaországban kapott munkát, és hozzámeg egy francia férfihoz, nevét Sarah de Lantosra változtatta. Am ez a házasság sem tartott sokáig, és újra összejött volt párjával, Kamarás Andrással, aki Párizsba is követte Piroskát. A bosszúszomjas francia férj kémkedés vádjával feljelentette volt nejét és annak régi-új kedvesét, de a rendőrség hiába állította elő a párt, bizonyíték hiányában végül elengedték őket.

A modell szorult helyzetében, 1983-ban Szentit kérte meg, hogy vigye magával Amerikába. Alig egy évvel később, 1984-ben párizsi látogatásáról Lantos Piroska egy magyar barátjánőjével, Gramiss Agnessel tért vissza New Yorkba, és együtt béreltek lakást. Szent nem rajongott az új felállásért, rengeteg féltékenykedett, ezért a modell szakított vele. A férfi azt még elérte, hogy a szilvesztert együtt töltsék. 1985. január 3-án Szent apartmanjában találtak rájuk, a két nővel egy-egy golyó végzett, a férfival három szívlövés.

Lantos Piroska, barátjánője, Gramiss Agnes és Szent György rejtélyes tragédiája érthetően nagy port kavart, és bár sokáig találgatták, mi is történhetett, soha nem tudta meg a közvélemény. Ahogy azt is kevesen tudják, hogy a különleges szépségű és arisztokratikus megjelenésű lányt Székesfehérváron, a Béla úti temetőben helyezték örök nyugalomra.

Lantos Piroska végső nyughelye Székesfehérváron van

A fánk és a kalács szerelemgyereke

KURUZ TÜNDE

A spanyolok január hatodikára, háromkirályok ünnepére roscón de reyest, egy fánkserű kalácsot sütnak.

A spanyol gyerekek nem karácsonykor, hanem vízkeresztre virradóra kapnak ajándékot. Január 5-én este a házakban, az utcákon fényeket, lámpákat gyűjtanak a napkeleti bölcsek tiszteletére. A fő utcákon fiesztát tartanak, aminek csúcspontja Gáspár, Menyhért és Boldizsár felvonulása. A királyok út közben két marékkal szórják a cukorkákat és az apró finomságokat a legkisebbek legnagyobb örömére.

Otthon a gyerekek kiraknak az ablakba egy pohár tejet, egy kis harapnivalót a megfáradt bölcseknek, és egy tálnyi vizet a tevéknek. Kipucolják a cipőiket, és lefekszenek aludni. Reggelre a jók megkapják a királyoktól azt az ajándékot, amire nagyon vágytak. A rosszaknak csak szemet rejt a csizmájuk.

A család ezután felvágja a roscón de reyest, a háromkirályok kalácsát, amelybe egy szem babot és egy kis porcelánfigurát is rejtenek. Aki peches, és a babot találja meg, fizet. Aki viszont szerencsés, és a kis ajándékot, aznapra a ház királya lehet.

A hagyományt sokan arra vezetik vissza, hogy Jézus születése után Heródes parancsot adott minden két év alatti fiú megölésére Betlehemben. Az édesanyák, hogy túljárjanak a katonák eszén, lisztes agyagkorsókban bújtatták el a gyermekeiket. A zsidók ennek emlékére vízkereszt napjára kovásztalan kenyeret sütöttek, melynek tésztájába agyagbabát tettek. Ezt a szokást értelmezték újra a középkori Franciaországban, ahol pitébe dugták az ajándékot. Innen terjedt tovább a szokás az Ibériai-félszigetre, ahol leveles tészta helyett kelt tésztából sütöttek

Fotók: Kiss László

Az aszalt gyümölcsök és a magvak a korona ékszerait jelképezik

egy kerek kalácsot, amit a koronák ékköveihez hasonlóan aszalt gyümölcsökkel és különféle magvakal, mandulával díszítettek.

Hozzávalók

- 300 gramm liszt (a legjobb a kenyérliszt)
- 25 gramm friss élesztő (vagy 7 gramm szárított)
- egy deci langyos tej
- 100 gramm cukor
- 75 gramm vaj (langyos)
- 1 egész tojás plusz egy tojás sárgája a kenéshez
- 1 narancs leve
- 4 cent rum
- egy csipet só
- ízlés szerint kandírozott citrom és narancshéj (esetleg mazsola, aszalt áfonya, szilva, stb.)
- ízlés szerint magvak (például dió, mogyoró, pekándió)

Eleinte ezt a süteményt csak a királyi család és az arisztokrácia engedhette meg magának, később a köznép körében is elterjedt. Azonban az átlagpolgárokna csak olyan nagy ünnepekkor került az asztra, mint vízkereszt. Az élesztőt egy kanál cukorral némi langyos tej társaságában felfuttatjuk. Közben a lisztet egy nagy tálba szitáljuk. Hozzáadjuk a cukrot, a sót. A liszt közepére egy kis lyukat kerekítünk, belefacsarjuk a narancsot és belecsurgatjuk a rumot. A dagasztógép alacsony fokozatán (vagy kézzel) elkezdjük összedolgozni a tésztát. Apránként hozzáadjuk a langyos vajat és az egész tojást. Ha ezzel készen vagyunk, akkor gyengéden átgyúrjuk a tésztát. Nem kell megijedni, nagyon laza az állaga, ezért bőségesen

kell lisztezni a deszkát, hogy ne ragadjon le. A roscónt nagyjából egy óra alatt meleg helyen duplájára kelesztjük. Utána átgyúrjuk és kerek cipót formázunk belőle, majd lisztezett kézzel a közepét kivájjuk. Figyeljünk arra, hogy legalább tíz-tizenöt centi legyen a rés átmérője, különben a második kelesztés közben eltűnik! Konyharuha alatt ismét egy órán át pihentetjük a tésztát, majd megkenjük a tojás sárgájával, és ízlés szerint kidekoráljuk a kandírozott narancsvagy citromhéjjal, aszalt áfonyával, mazsolával. Végül néhány helyre magvakat is nyomunk bele. Százhatvan fokra előmelegített sütőben körülbelül huszonöt perc alatt készre sütjük. A kalácsot rácson kihűtjük, majd forró teával vagy kávéval tálaljuk.

A tészta állaga valahol a kalács és a fánk között van

Saveur
CROQUANT ET MÉLANGE

SZÉKESFEHÉRVÁR, BUDAI ÚT 140.
TELEFONSZÁM: 0620/466-5363.

JEGYSPÁROK FIGYELMÉBE AJÁNLJUK!

KÓSTOLÓVAL EGYBEKÖTÖTT ESKÜVŐI TORTA
RENDELÉS A SAVEURBEN.
IDŐPONT EGYEZTETÉS SZÜKSÉGES!

HA BETÉRSZ HOZZÁNK,
PRÓBÁLD KI FŰTÖTT TERASZUNKAT,
AHOL ZÖLD KÖRNYEZETBEN FOGYASZTHATOD
EL KÁVÉDAT, SÜTIDET, REGGELIDET!

RÉS TAMAD A GÁTON	1	VARJÚ-FÉLE ÉNEKES-MADÁR	ZORRO JELE	RANG-JELZŐ ELŐTAG	RÉGI MEGSZÓLÍTÁS	OTT LEPAKOL KOR, ANGOLUL	NINCS NÉLKÜLE ROM!	FORGALMAZÁSI VESZTESEG	A CSELGÁNCSRUHA ÖVE	MEGBÍZOTT, RÖVIDEN	POR-TUGÁL AUTÓK JELZÉSE	KEVÉS VAN BELOLE	HOZZÁVARR	RÖNTGEN, RÖVIDEN SEGÍT, SZABADIT	RÉMÜL, RETTEN TOKOD HATÁRAI!	A TÁRGY RAGJA	LELET-MENTÉST IRÁNYÍT	2
							LEJÁRAT ENYVESKEZŐ											
LEMONDÓ SZÖCSKA ÜZENET ELEJE!			MINIMUM ARTIKULÁL								ÁTNYÚJT JAPÁN VALLÁS						CSAK, A KÖZEPEN! KUTATÓ	
RÉSZESRAG, A-NÉK PÁRJA				NARANCS-OLAJ HORDÓ-TALAPZAT						PULT A PIACON AUSZTRÁLIAI ÁLLAT							HÍM SERTÉS HÁLÓ	
ERDEI NIMFA						BÁCSIKA PORIG ... MEGSZÉ- GYENÍTŐ			PART-ÉR A HAJÓ BECÉZETT FÉRFINEV					TAKAROS VEGY- ELEMZÉST VEGEZ				
DÍSZES, CIFRA					RÉGI HORDÓ- MERTÉK ITÁLIAI			SÁLKÖTÉS KELLEKE RÉSZBEN KICSAPI!						TERÜLET, RÖVIDEN KABÁTOT FELSEGÍT				ORIENS, RÖVIDEN OSZMÁN FÓTISZT
ÁBRÁT KÉSZÍT						ELVESZ- TÉSEN BÁNKÓDIK CSIKOS						A FELKAR- IZMA KÖTŐZŐ- ANYAG						
SIEMENS, RÖVIDEN		NYOMÁS BOLTO- ZATOS					UTAL, SEJTET KUNYHÓT LEFED						(TŰZ) TO- VATERJED ÁLLATI KÖRÖM					
BELÜL DISZITI!			FŰTŐBE- RENDEZÉS MESEHÓS				GÁRDA TAGJAI! A RÁDIUM VEGYJELE				ÁRUHÁZ- LÁNC VÍZI SPOR- TOT ŪZ						ÉVEZ- REDES KEDÉLY- TELEN	
FÉLTŐN VÉDEL- MEZŐ				ALMA- FAJTA TÉRHTÁ- SÚ (TÉVÉ)					PÉNZ EL- KÖLTÉSE KALAN- DOR								PART- SZAKASZI INGNYAK	
BÁTOR- SÁG						AFELE KESKENY SÁV			A MA- GASBAN ÉSZ, ELME					FÜGG, CSÚNG NEHEZEN OLVAS				ORTO- RÖVIDEN TARTÓ- OSZLOP
RITKA NŐI NEV					TRIPLÁN- TÁNC PARLAG- FÖLD			VERGIILIUS HŐSE VIZSGA							SZÍNÉSZ JUTALMA! ŪSTDOB OLDALAI!			
HELYZET, ÁLLAPOT						SAROK TITOK- ZATOS							KICSA- PONGÓ ÉLETET ÉL ZOKOGÁS					
ENERGIA, RÖVIDEN		TÁMOGAT ÉPÍTMÉNY A HEGYEN					FŐLŪLKE- REKEDIK IPAR- KODIK					SZIKI NŐVÉNY VÉGTAG						
CSÍK VÉGE!			LŐSZERT TARTÓ LÁDA SZÓCSATA					ÉLÉNK SZÍNEVEL KITŪNIK ELUTASÍT							HELYRAG, A -NÁL BABÁ- BŪTOR			SZER- SZÁMGÉP
FOLYÓ, ANGOLUL IVRÉ- ALAK					TRÓPUSI KUSZÓ- NOVÉNY JÓRAVALÓ				RÁNTOTT ... ÉTEL MAGA ALÁ GYŪRÉS							KESKENY HÉZAG SEMMI- KOR SEM		
				KAPURA IVEL VAKOLAT LEVÁLÁSA						FOGGAL VALÓ ŪRLÉS MESSZE							SÍR, NÉPIESEN TAKARÍTÓ- ESZKÖZ	
FARAD, RÖVIDEN ÁSVÁNY- FAJTA				MELLETTÉ SZŐL BORRAL TŪLKINÁL						AKI KŐ- VETKEZIK TALÁN, ESETLEG								KÉRNI KEZDI! BELE- EGYEZIK
NÉMET EREDETŪ SZÓVAL; PAUSALÉ							BIBLIAI PRÓFETA FIZETÉSI RENDSZER					TAKAR- MÁNY ÉGÉS- TERMÉK						
PATÁS HÁZI- ÁLLAT			MESSZI- RE HAJÍT KŪZDÓ- SPORT					HÍG ÉTEL HIBÁS TERMÉK							PEÇÁS ŪRŪMEI CSAVA- ROG			
IPSZILON LAPELŪ- FIZETÉS		LOPVA FIGYELÉS A TETEJÉ- RE HAJÍT							LHÁSZAI PALOTA RONT, HIBÁZIK								AZ ÁRAM TESZI NÉMET VÁROS	
							KINYILAT- KOZTATÓ BECÉZETT FERENC								HIDEG, RÉGIESEN ŪVES- ÁLLAT			
A JOULE JELE RETESZES							A CSŪCS- RA JUT SEBEN KÉPZŪDIK				KŪOLAJ, RÉGIESEN RAKPART, NÉMETŪL						ALULRA IPARI ROST- NOVÉNY	
ŪNNEPÉ- LYESEN BEIKTAT ÉLELMEZ					HUZAL AZONOS MÁSSAL- HANGZŪK						ŪSZŪ LÁB- MOZGÁSA VAN, DE ŪRES!							RÉSZÉRE, RÖVIDEN NÉMÁN NÉZŪ!
				KAKAS DÍSZE DEHOGYI!					MARŪ ANYAG AMPER, RÖVIDEN				TŪLRA LIBBEN A FLUOR VEGYJELE					
KÉRDŪ- SZŪCSKA	SZÍNÉSZ, RÉGIES SZÓVAL									3								

Múlt heti lapszámunk megfejtései a szilveszteri, újévi népszokásokhoz, hiedelmekhez kapcsolódtak. A lencse, a bab vagy bármilyen más aprószeres étel fogyasztása szerencsét hoz – ezt mindenki tudja. Viszont a szerencse csak bizonyos esetben következik be. Első megfejtésünkben kiderült, hogy mikor: ha a megfőtt lencse pontban éjfélkor az asztalra kerül. Második kérdésünkben arra kerestük a választ, hogy a babona szerint miért tilos a mosás és a teregetés újév napján. A helyes megfejtés: mert az valakinek a halálát hozza.

E heti rejtvényünk első feladványa a hatodik oldalon található Fókuszban rovatunk tartalmához kapcsolódik. Kérdésünk: hogy hívják azt az irodalmi versenyt, melyet idén tizedik alkalommal hirdettek meg Székesfehérváron. Szintén megtalálják a választ az újságban a következő kérdésre: mi a neve annak a harmincharom éve New Yorkban rejtélyes körülmények között meggyilkolt magyar modellnek, akit Székesfehérváron temettek el. Utolsó feladványunk megfejtése pedig egy tipikusan téli betegség neve, amely ellen még most sem késő beadni a védőoltást.

Mese egy kastélyért

Egy csendes történet a magyar kultúra napja környékén

ASZTALOS TAMÁS

Podmaniczky uram fáradtan tért haza. Hosszú volt a kocsit Pestről, meleg is volt, por is volt, s a megyeházán is, mint mindig, akadtak problémák jócskán. Mentéjét levéve, dolmányát meglazítva kiült az udvarháza elé készített székbe, hátradőlt, s hosszú, emésztő gondossággal mélézött az idő fogyékonyágán.

Elnézte, ahogyan a kocsisa kifogatos, a lengedező szellőben megérezte lovai verejtékét, hallotta jobbágyai kutyáinak csaholását, de egyre távolabbról érkeztek hozzá a közeli s a házak felől fölszemtelenkedő zajok, így bársonyos könnyedséggel érezte, ahogyan az arcát végigtapodja a lenyugvó nap árnyéka. A toszkán tájak melegségét árasztotta az est, az a szőlőt érlelő, jövőt építő melegség, ami csak a jó szándékú emberek környezetében érezhető. Az álom Podmaniczky István őse képeben elevenedett meg, annak a nyitrai püspöknek a képében, aki aláírta a rákosi országgyűlés végzéseit, aki részt vett a mohácsi csatában, s túl is élte azt. Aki fölhelyezett Szapolyai János fejére a koronát, de hogy ne lehessen pártoskodónak nevezni, ezért I. Ferdinándot is ő koronázta királlyá. És ő volt az is, aki megállt a báró úr álma kellős közepében, s a kezébe nyomott egy ezüst dénárt és egy ezüst obulust. Podmaniczky uram a dénárt az egyik, az obulust a másik tenyerére helyezve látta, hogy mindkettő hátoldalán a Madonna Jézust tartja a karján, s látta kastélyában a koronázási ékszereket, melyek egykoron a magyarság királyait ékesítették. Az álom nem suhant el, folytatódott, de furcsa dolog történt: a pénzérmék ketté voltak törve, s mindkettőnek csak az egyik felét látta, amikor beletekintett a markába.

Csodálkozása közepette érkezett meg hozzá Antonius mester, a kőműves, aki a templom építésén dolgozott. Mesterem! – szólította meg Podmaniczky uram – Maga világlátott ember, mit jelenthet Morpheusz üzenete? A kőműves figyelemmel végighallgatta kenyéradója álmát, majd tagolt, szépen ejtett szavakkal a következőt mondta. A két pénzérme a két fiút, Jánost és Sándort takarja, a két ágon megeredő családot. Maga az érem megjövendőli, hogy lesz a családban valaki, aki érdemeket ver majd. Podmaniczky István a család ősiségét, nagyságát, méltóságát jelenti, az elődök hagyományozó-dó tiszteletét. Itt szünetet tartott a beszédében, majd félénken folytatta. A kettőtört pénzérme kicsit szomorú jelentést hordoz, mondjam-e, Podmaniczky uram? Éreztem – válaszolta a földesúr, s tekintete beleveszett a szemközti dombok lankáiba. Álmaiban egy létrán haladt fölfelé, nem ismerte föl a teret, csak akkor jött rá, hogy a templom tornyában van, amikor megpillantotta a harangot, amit fiai vállalkozása során az új toronyba

emeltek a haranglábból, abban az időben, amikor Hajnóczy József édesapja, Sámuel volt a lelkész a városban.

Aztán gyorsan múlt az idő, majd háromszáz nyár múlt el az óta az álom óta, s az evangélikusok abban az esztendőben újra nagy feladatnak gyürköztek neki a városban. A lelkész úr vezetésével hozzákezdtek

Teréziának Grassalkovich gróf kastélyában, s látta, amint II. József átadja a bárói koronát a fiainak. És látta, amint unokája, József, tudóssá cseperedik, s hallotta Berzeviczy Gergely szavát: „Kétlem, hogy századunk tíz ilyen színvonalú embert hozott volna létre.” József vonzódott a művészetekhez, elsősorban a zenéhez, s az ő házában játszott

Fotó: Jekken Péter

Morpheus galériája az aszói Podmaniczky-kastélyban

a templom műemléki felújításának. Még a templom tornyát is leemelték a helyéről, adományokból toronyórát is szereltek, hogy a híveknek és a többi embernek minden órában örömet szerezzenek a harangzússal. Harajka Pál, ki hosszú időn keresztül bearanyozta kollégái mindennapjait a munkahelyén, lett az éjjeliőr. Egyik este, kíváncsiságtól hajtva fölment az leemelt torony helyére, s szemében, mint egykor a város uraságának, megpihentek a szemközti lankák fölött gyülekező felhők. Valami csillogott az egyik gerendában. Pál odahajolt, s a bicskájaival kifordított egy kettőtört pénzérmét, majd egy másikat is. Jó lesz még valamire, gondolta, s elrejtette a bukszájában. Néhány héttel ezelőtt találkozott vele, tolt a kis kerékpárját, kormányán a szatyorról, benne a kisüveges pálinka a démonok ellen, reggelire kevéske tej a macskáknak, délutánra a flaska bor, s a csokoládé az unokáknak. Említette, hogy talált két érdekes pénzt a templomban, de sietett, legközelebbre halasztottuk megvizsgálásukat.

Súlyos szél fújt azon az éjjelen, amikor Podmaniczky uram látta a jövőt, s abban a jövőben látta, ahogyan Mányoki Ádám megfesti majd a családját, de Sándorka fiát nem, mert ő még akkor csak egyéves lesz, de akiről egyik dédunokája, Frigyes báró majd azt fogja írni, hogy békét és műveltséget kedvelő férfi volt, aki sok pénzt költött a szépművészetekre. Látta, amint fiai fölsholgálnak Mária

először nyilvánosan a hétéves Liszt Ferike.

Látta szépunokáját, Pált, aki tizennyolc nyelven beszélt, s látta Károly unokáját, aki egyszer Goethével ebédelt, s akinek első felesége korábban Novalisba volt szerelmes, második felesége azonban a szász király miniszterének leánya volt. Kettejük lánya Júlia szerelme, majd férje, a szabadságharc hőse, a halálra ítélt Jósika Miklós báró. Podmaniczky uram látta, amint Júlia testvérének szobrot emelnek, akit Krúdy Gyula Budapest vőlegényének titulált, s Armin testvére cigánybandájáról, Berkes Lajosról, s magukról is, utcát neveztek el a befogadó helyiek.

Így ül Podmaniczky uram álmai pamlagán, a kastélya előtt, az ősi fészek lebontott korlátja mögött, s látja, ahogyan a víz fölemeszteti a vakolatdíszeket, s a téglavetőjében kiegészített tégláit mállasztja, s látja a kastély mögött burjánzó növényzetet, a megsüppedő Jung-folyosót és a lepattogzó freskót Sándor báró dísztermében, látja, hogy hasztalan múlnak az évek, s elszomorodik. Milyen aprólékos gondossággal tették dolgukat évszázadokon keresztül mindannyian, s irigykedve szomorú, mert ismerősei kastélyai Morvaországban, Csehországban, de még Ausztriában is régi pompájukban díszlegnek. Kicsit haragossá is tettek a romlás virágai, de elhessentette magától a rossz érzést, ettől megnyugodott, s újra elszenderült, s szendergésében látta, ahogyan Kracker mester az állványon fekszik, s a kész fres-

kóját szemléli, majd egy fotóst lát, aki a díszterem padlóján fekszik, a freskó geometriai középpontja alatt, s látja, ahogyan a mester leteszi ecsetjét, s a fotós magára eresztí gépét, mert elkészültek. S az álom egyre édesebbé válik, mert látja Armin báró dédunokáját, egy erős, szelíd, de markáns tekintetű embert, akinek keze méhéből gyönyörű nők illatoznak elő, s akinek lányai a szülőkhöz hasonlóan, s több más rokonhoz hasonlóan művészként élnek életüket, s lát egy embert, aki fűtőként dolgozik azon a helyen, ahol korábban vezető volt, de miután nem fért bele a főnökei elképzelésébe, ledobták néhány évtizedre a pincébe, ahol ő alázatot tanult és művésszé lett, s lát egy embert, aki meglelt férfiként, favágóként kezdett festészetet tanulni az egyetemen, majd látja őt postásbiciklijén a folyóiratokat és napilapokat cipelve a hegyoldalon elrévedő tekintettel a kegytemplom tornyáról meszsze repülni, s lát egy embert, aki hatalmas akvarell festményekkel ajándékozta meg a világot, de a sors neki nem engedte meg, hogy kiteljesedjék. Ekkor Podmaniczky báró megrázkódott, de gyorsan újra átkarolta az édes álom, mert látta, hogy annak a festőóriásnak a fia szintén gyönyörű koronát bont, melynek áttünéséből Luther Márton élete rajzolódik ki, s lát egy embert, aki olvasztékokból formál szobrokat, s aki április elsején esküdött örök hűséget a feleségének, s akinek a fia tisztelből és szeretetből követte szülei csínyét, s lát nagyon sok kedves embert, akik ott állnak előtte a kastélyában, s látják az általuk fölöltözött teret, s látják, amint az a fölöltözött tér szimfóniává komponálja az alkotásaikat. Súlyos szél fújt azon az éjjelen is, amikor a múlt héten Pált, az éjjeliőrt eltemették. Pál magával vitte a rossz álmok kettőtört pénzérméit, hogy soha többé ne térjenek vissza. A megboldogult ember megmentette a Podmaniczkyak évszázados hagyatékát a rossz szellemektől, s így visszatérhet a kastélyba, az ősi fészekbe újra a feltámadás, a boldog gyermekkor és a cél, amiért érdemes élni és küzdeni!

E megnyitászöveget 2011-ben, Szent István ünnepén Aszódon, a Podmaniczky-kastélyban az általam rendezett Morpheusz galériája című kiállításon olvastam föl. A János-szárny kilenc termében, köztük az egykori díszteremben rendezett tárlaton ötvenhárom művész állított ki, köztük Kutas László, Podmaniczky Armin dédunokája, felesége, lányai és közvetlen családja több tagja, továbbá Podmaniczky Agnes, Richly Emil, Richly Zsolt, Olescher Tamás, Kresz Albert, Fedinecz Atanáz, Lőrincz Ferenc, Valentinyi Márta, Ladócsy László és Székesfehérvárról Kocsis Balázs.

Európában jól megy, itthon még nem

SOMOS ZOLTÁN

Pécsen kikapott, majd újabb nagy utazást követően az izraeli Ironi Ness Ziona otthonában nagyon simán győzött az Alba Fehérvár.

Úgy szenvedett vereséget a PVSZK-tól az Alba, hogy az utolsó negyedben még állt döntetlenre is a meccs. Csakhogy ehhez erőlködni kellett, mert a legelején 19-4-re engedte elhúzni a hazaiakat a Fehérvár, vagyis futott az eredmény után. A 78-73-as vereség következtében továbbra is a táblázat alsó felében rostokolnak a fehérváriak, az alapszakasz második felének és a középszakasznak muszáj lesz a felzárkózásról szólnia. Egyelőre nem tudni, lesznek-e személycserék ennek érdekében, mindenesetre a FIBA-Európa-kupa idei első meccsére Izraelbe még a megszokott kerettel utazott a csapat. Jól kezdett a korábbi két meccsét megnyerő Ironi Ness otthonában az Alba, pedig kis túlzással a második sort küldte fel Jesus Ramirez. De Zeno, majd Heath is triplát dobott, és bár fordítottak a hazaiak, jól védekezve nem hagyta magát a Fehérvár. 13-13 után már csak a mieink dobtak

Filipovics Márkó az Alba egyik legjobbjá volt az izraeli kupameccsen

kosarat az első negyedben, a beszálló Freeman, Lóránt, aztán két hármassal Filipovics is gond nélkül vette fel a ritmust. A második negyed elején már tizenötlet vezetett az Alba, az Ironi Ness játékosai olykor a gyűrűt sem ta-

lálták el. A nagyon jó első félidő végén Keller Iván is bizonyította megbízhatóságát: 47-33-ra vezettek a mieink a szünetben. A harmadik negyed rosszul, öt izraeli ponttal kezdődött, Lóránt talált be először magyar részről.

Az Alba kapitánya nagyot harcolt Kadirral, a hazaiak centerével, közben szépen megszórta magát. Folytatta remek védekezését az Alba, Lóránt 2+1-ével meglett a közte húsz is! A negyedik játékrész elején Freeman és Heath is triplát dobott, az addigi legnagyobb különbség alakult ki. Hitevesztettek túnt az Ironi, dobószázalékban, lepattanóban is felülmúlta az Alba. A rend kedvéért Lóránt és a másik két pontgyáros, Freeman és Filipovics is tartogatott még pontokat a hajrára. Meglepően simán és teljesen megérdemelten nyert 93-70-re az Alba, nagyot lépve a továbbjutás felé a második csoportkörből.

Érdekeség, hogy Jesus Ramirezzel a kispadon az európai kupában mindkét meccsét nagy különbséggel nyerte a csapat, közben a bajnokságban csak egyszer tudott győzni. Az Izraelben látott remek teljesítményt kellene most már konzerválni, főleg, hogy hosszú idő után végre hazai pályán játszik a csapat. Szombaton a második helyen álló Körmendet fogadja, és jelenlegi pozícióját tekintve nem hibázhat a jó formában lévő vasiak ellen.

Győzelem, igazolás, vereség

KAISER TAMÁS

Ötven százalékos mérleggel kezdte az évet az Alba Fehérvár KC. Deli Rita együttese előbb hazai pályán nyert rangadót a Vác ellen, majd szerdán simán kikapott Siófokon. Közben pedig igazolt is egyet.

Remek meccset hozott az év első rangadója a Köfém Sportcsarnokban. Az Alba Fehérvár szombaton a Vác együttesét fogadta, a két csapat pedig éppen egymást követi a táblán. A meccset a hazaiak kezdték jobban, majd a Vác fordított, és már négytel is vezetett az első félidőben. A fehérváriak azonban a végül tizenegy gólig jutó Nascimento vezérletével visszajöttek a meccsbe: egállal mentek pihenni az együttesek. A második játékrészt jobban kezdte Deli Rita gárdája, a fehérváriak elsősorban védekezésben javultak nagyot, illetve a gólvonalon Mistina Kitty is egyre stabilabb lett. Egyszer ugyan még vezetett a Vác, de Temes Bernadették remekül bírták a hajrárt, így megérdemelten nyertek 2019 első mérkőzésén 26-23-ra.

Nascimento a csapat igazi motorja

Azt előzetesen is lehetett sejteni, hogy nem Siófokon lesz a legkönnyebb dolga az Alba Fehérvár KC-nak. Szerda este pedig a hazaiak két pontra váltották a papírformát. A találkozóra Deli Rita nem is nevezte a Fehérvárhoz hétfőn csatlakozó, Győrből a több játéklehetőség reményében a szezon végéig kölcsönbe érkező tizenkilenc éves beállót, Kovács Emőket. Nos, Siófokon vélhetően az ifjúsági Európa-bajnoki bronzérmes játékos sem tudott volna segíteni a Fehérváron: a hazaiak már az elején a kezükbe vették az irányítást, az eredményjelző 3-3-nál, az ötödik percben mutatott utoljára döntetlen. A folytatásban fokozatosan nyílt az olló, a szünetben 19-12-re vezetett a légióshaddal felálló Siófok. A második játékrészben sem talált fogást ellenfele az Alba Fehérvár, egy idő után pedig körvonalazódott: a vártnál nagyobb verést mér a Balaton-parti gárda a Fehérvárra. Végül tizenhéttel, 41-24-re győzött a Siófok.

Elkezdték a felkészülést

Régi jó ismerős a csapatban

NÉMETH KRISZTIÁN

Soraiban régi-új játékosával, Elek Ákossal megkezdte a felkészülést a MOL Vidi FC. A legutóbb Kazahsztánban futballozó harmincéves középpályás hat és fél év után tért vissza Sóstóra. Marko Nikolics együttese péntekig itthon edz, majd szombaton kéthetes edzőtáborba utazik Marbellába.

„Karrierem és családom szempontjából is a lehető legjobb döntést hoztam!” – szögezte le Elek Ákos, aki piros-kék mezben lett NB I-es és válogatott futballista, sőt elévülhetetlen érdemeket szerzett a klub első bajnoki címének megszerzésében. – „Számomra két klub létezik Magyarországon: a Vidi és a Diósgyőr. Előbbitől érkezett ajánlat, és gyorsan meg is egyeztünk. Fontosnak tartottam, hogy olyan csapatban folytassam itthon, amellyel évről évre a bajnoki címért küzdhetek, és megmutathatom magam a nemzetközi porondon is. Összintén szólva meguntam a sok utazást, szerettem volna több időt tölteni a családommal. Amikor hosszú idő után először jöttem Fehérvárra, magával ragadott a déjá vu-érzés.”

„Jelentős nemzetközi tapasztalattal bíró, negyvennyolcszoros válogatottról van szó, aki bizonyos szempontból más típusú játékos, mint posztriválisai. Ez bővíti a vezetőedző lehetőségeit, egyben tovább növeli a versenyhelyzetet a középpályán.” – így kommentálta Kovács Zoltán sportigazgató Elek Ákos érkezését.

A kétgyermekes apuka szeptember közepén játszott utoljára tétmeccset, de igyekezett formában tartani magát: „A

tesztek is azt mutatják, hogy nem vagyok rossz állapotban, egy jó felkészülésre van szükségem, semmi másra!”

Alighanem borítékolható, hogyha Elek formába lendül, nemcsak Marko Nikolics, hanem Marco Rossi szövetségi kapitány is számít majd rá. A MOL Vidi FC keretének tagjai január 7-én, hétfőn találkoztak. Vértétellel, kardiológiai felmérésekkel és egyéb vizsgálatokkal indult a felkészülés. A szerdai zimankóban viszont már két edzést is tartott Marko Nikolics vezetőedző. A csapat szombattól Marbellában, Spanyolországban edzőtáborozik, ahol több felkészülési mérkőzést is játszik, meg nem erősített hírek szerint a német Kaiserslauternnel is.

Két kulcsember, a védelem két szárnya, Fiola Attila és Stopira is meghosszabbította szerződését a Vidivel. „Nagyon örülünk, hogy két válogatott futbalistánkkal is sikerült megállapodnunk a hosszabbításról. Egy csapatot két irányból lehet továbbépíteni: ha megtartjuk értékeinket, és ha a meglévő keretet erősítjük. Ebben az esetben az előbbi módszert választottuk, hiszen két alapemberről van szó, akik rengeteget tesznek hozzá a játékhoz.” – hangsúlyozta Kovács Zoltán sportigazgató.

Még mindig van esély a felsőházra

KAISER TAMÁS

Három vereség után újra győzött a Fehérvár AV19, ráadásul közvetlen riválisát, a Linzet verte vasárnap idegenben. Így továbbra is kézzelfogható közelségben van a felsőház.

Nem indult jól az elmúlt hétvége a Volán számára, mert egy egészen elképesztő, hét gólt hozó első harmadot követően kapott ki 6-4-re a Znojmotól hazai pályán. Ebből pedig egyenesen következett, hogy mindenképpen pontokat kellett szerezni a Linz otthonában ahhoz, hogy ne kerüljön pokolian nehéz helyzetbe a gárda, és maradjon reális esély a felsőházba jutásra. Nos, Háriék megtették, amit meg kellett, és egy remek találkozó

3-2-re verték az EBEL-ben éppen előttük, vagyis a hatodik helyen álló Linz együttesét. Ezzel pedig ismét csak két pont a különbség a két gárda között. A Fehérvár AV19 legközelebb az Innsbruck otthonába látogat. A Cápákat legutóbb nagyon simán intézte el a Volán, 8-1-gyel. Igaz, a szezonban korábban éppen Innsbruckban 5-1-re győzött a házigazda, illetve a szezon ötödik meccsén Fehérváron hosszabbítás után 5-4-re végzett egymással a két csapat. Ezekből tehát messzemenő következtetéseket nem lehet levonni, az azonban biztos: pontok kellene a hétvégén is – akár pénteken, akár vasárnap hazai pályán a Villach ellen – ha a felsőházba akar jutni a Volán.

Fotó: Kiss László

Minden meccs külön „háború” a felsőházért

Kezdődik a kvalifikáció

SOMOS ZOLTÁN

Akár az is előfordulhat, hogy a 2020-as tokiói olimpián a négy magyar öttusázóból három fehérvári lesz. A kvótát megszerezhetik, de hazai riválisaiknál is jobbnak kell lenniük az olimpiai részvételhez.

Ha egy ideális, sérülésmentes következő időszakot tétélezünk fel, Kovács Saroltának van a legjobb esélye, hogy Tokióban is ott lehessen. A Volán Fehérvár világ- és Európa-bajnok klasszisa a magyar női mezőny három olimpiai aspiránsa közül a legtöbb nemzetközi sikerrel rendelkezik, rendszeresen hozza magát a nagy versenyeken. Kettő

utazhatnak majd Tokióba, Kovács ellenfelei Földházi Zsófia és az Alba Öttusa kiválósága, Alekszejev Tamara. Persze utóbbi is arra készül 2019-ben, hogy megszerezze a kvótát, amire az augusztusi Eb-n, majd a budapesti világbajnokságon lesz lehetősége.

Hasonló a helyzet a férfiaknál, de ott Demeter Bencének kicsit nagyobb a konkurenciája, hiszen az elnyúlhatatlan Kasza-Marosi fővárosi duó mellett a fiatal Regős Gergely is harcra száll a kvótáért. Itthon és külföldön is a legjobbnak kell tehát lenni – ez a feladat az olimpia előtti időszakban! Az első nagy verseny a márciusi Világkupa-forduló lesz.

Fotó: Simon Erika archív

Az őriült versenyző végén jó lenne Kovácsot (9) és Alekszejvet is az olimpián látni

